

1^Η ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΙΔΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΤΟΥΣ

☺ ΘΥΜΑΜΑΙ:

1. Πρόταση είναι ένα σύνολο λέξεων που είναι γραμματικά οργανωμένο. Κάθε πρόταση περιέχει **ένα μόνο ρήμα** που είτε υπάρχει είτε εννοείται.
2. Τα κυριότερα συστατικά της πρότασης είναι το **ρήμα** (κάνω κάτι), το **υποκείμενο** (ποιος κάνει κάτι), το **αντικείμενο** (τι κάνει το υποκείμενο) και το **κατηγορούμενο** (τι είναι το υποκείμενο).
3. Οι προτάσεις ανάλογα με τα συστατικά τους διακρίνονται σε:
 - ✚ **Απλές:** Έχουν οπωσδήποτε ρήμα και υποκείμενο. Απλή είναι και μια πρόταση που έχει υποκείμενο, ρήμα, αντικείμενο ή κατηγορούμενο.
 - ✚ **Ελλειπτικές:** Τους λείπει ή το υποκείμενο ή το ρήμα.
 - ✚ **Επαυξημένες:** Εκτός από το υποκείμενο, το ρήμα και το αντικείμενο, έχουν και άλλες λέξεις (προσδιορισμούς)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις ως προς τα συστατικά τους.

- ✚ Ο Γιάννης είναι ζωηρός.
- ✚ Ο χειμώνας τη φετινή χρονιά είναι πολύ βαρύς.
- ✚ Ο Κίσαβος φέρνει βροχή.
- ✚ Ώρα για παιχνίδι.
- ✚ Σήμανε δώδεκα το μεσημέρι.
- ✚ Τα πολλά λόγια είναι φτώχεια.
- ✚ Η μητέρα κουράστηκε.
- ✚ Ο ταμίας αποδείχτηκε γενναίος
- ✚ Ο καθηγητής έμεινε σιωπηλός για πολλή ώρα.
- ✚ Έξοδος κινδύνου.
- ✚ Προσοχή σκύλος.
- ✚ Η ιστορία είναι το αγαπημένο μου μάθημα.

Να δημιουργήσετε μια πρόταση για καθεμιά από τις ακόλουθες μορφές:

- ✚ Y+P:
- ✚ Y+P+A:
- ✚ Y+P+K:

Ποιες λέξεις θα αφαιρούσατε για να μετατρέψετε τις παρακάτω επαυξημένες προτάσεις σε απλές;

- ✚ Η χθεσινή βροχή ήταν ευεργετική για τους γεωργούς.
- ✚ Οι πλανόδιοι μικροπωλητές θεωρούνται συχνά παράνομοι.
- ✚ Αγόρασα καινούριο αυτοκίνητο για τη δουλειά μου.

Να μετατρέψετε σε επαυξημένες τις παρακάτω απλές προτάσεις. Προσέξτε ώστε να μην προσθέσετε ρήμα.

- ✚ Εμφανίστηκε ο ήλιος.
- ✚ Οι εργάτες φόρτωσαν το αυτοκίνητο.
- ✚ Ο Δημήτρης φαίνεται κακόκεφος.
- ✚ Ο μαθητής απουσίαζε.

